

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Terezy Kučerové a soudců JUDr. Michala Hájka, Ph.D. a Mgr. et Mgr. Bc. Petra Jiříka ve věci

žalobce: **Zdravé Ktišsko, z.s.**, IČO 22884459
se sídlem Ktiš č. p. 65, 384 03 Ktiš
zastoupený JUDr. Jaromírem Kyzourem
advokátem se sídlem Lublaňská 18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**,
se sídlem Vršovická 65, 100 10 Praha 10

za účasti: **GARNET GROUP a.s.**, IČO 28076290
sídlím Milevská 2095/5, 140 00 Praha 4
zastoupená JUDr. Martinem Křížem
advokátem se sídlem Jáchymova 26/2, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2025, č.j. MZP/2025/210/1998,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2025, č.j. MZP/2025/210/1998 **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši **29 908 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet právního zástupce žalobce.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:**I. Vymezení věci**

1. Krajský soud se v této věci zabývá otázkou, zda byly splněny podmínky pro povolení výjimky ze zákazů stanovených v základních podmínkách ochrany zvláště chráněných druhů živočichů („ZCHD“) dle § 50 odst. 2 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění do 31. 12. 2023 („ZOPK“) při realizaci záměru „těžba v dobývacím prostoru Ktiš“.
2. Krajský úřad Jihočeského kraje rozhodnutím ze dne 20. 10. 2023 č. j. KUJCK 119512/2023 povolil podle § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) ZOPK výjimku ze základních ochranných podmínek ZCHD stanovených v § 50 odst. 2 ZOPK pro slepýše křehkého, veverka obecnou, ještěrku obecnou a krkavce velkého ze zákazů stanovených v § 50 odst. 2 ZOPK, konkrétně je rušit, chytat, zraňovat a poškozovat jimi užívaná sídla. Výjimku prvostupňový orgán udělil za současného stanovení v rozhodnutí blíže specifikovaných podmínek.
3. Žalovaný prvostupňové rozhodnutí v záhlaví označeným rozhodnutím částečně změnil, když do výčtu podmínek ve výroku doplnil na konec textu podmínky č. 10: „*Krajský úřad – Jihočeský kraj provede každoročně minimálně jednu vlastní kontrolu v jarním nebo v letním období*“ a dále doplnil podmínku „13. *Kácení dřevin bude provedeno mimo dobu rozmnožování a vyvádění mláďat veverek a mimo dobu hnízdění krkavců.*“ Ve zbytku žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Obsah žaloby

4. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, ve které nejprve stručně zrekapituloval průběh správního řízení, vyjádřil se k přípustnosti žaloby a dále žalobu rozčlenil do žalobních bodů následovně.

Absence hodnocení závažného zásahu podle § 67 ZOPK a nedostatečně zjištěný skutkový stav

5. Žalobce namítá, že správní orgány rozhodly o povolení výjimky podle § 56 ZOPK bez zákonem vyžadovaného podkladu a při nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Tvrdí,

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

že posuzovaný záměr těžby v dobývacím prostoru Ktiš představuje závažný zásah do zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté ZOPK, a proto měl investor předem zajistit hodnocení vlivu zamýšleného zásahu podle § 67 ZOPK, které má být navíc součástí žádosti o vydání povolení, souhlasu či závazného stanoviska. Postup žalovaného, jenž požadavek na takové hodnocení odmítl s odůvodněním, že nejde o závažný zásah, žalobce pokládá za nesprávnou aplikaci neurčitého právního pojmu.

6. Žalobce dále uvádí, že bez hodnocení podle § 67 ZOPK nebylo možné řádně posoudit rozsah a intenzitu zásahu ani vést úvahy o míře dotčení zájmů ochrany přírody, a tedy ani spolehlivě posoudit splnění podmínek pro udělení výjimky. V této souvislosti poukazuje na povinnost správního orgánu zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), a tvrdí, že této povinnosti správní orgány nedostály.
7. Jako nedostatečný podklad označuje žalobce předložený botanicko-zoologický průzkum („biologický průzkum“) z července 2023. Tento dokument dle jeho názoru nepředstavuje hodnocení podle § 67 ZOPK, neodpovídá náležitostem stanoveným prováděcí vyhláškou, a je metodicky i časově omezený (terénní šetření mělo proběhnout pouze v období květen-červenec 2023, bez uvedení konkrétních termínů a rozsahu), takže nemohl spolehlivě zachytit výskyt a význam dotčených ZCHD. Žalobce současně tvrdí, že průzkum i rozhodnutí správních orgánů nedostatečně reflektovaly údaje z Nálezové databáze ochrany přírody Agentury ochrany přírody krajiny České republiky („NDOP“), z nichž podle něj plyne výskyt dalších ZCHD v dotčeném území a jeho okolí.
8. Žalobce rovněž zpochybňuje jednoznačnost a úplnost vymezení záměru, zejména pokud jde o zásahy související s dopravním napojením. Uvádí, že záměr předpokládá využití lesní cesty, která podle něj není v současném stavu způsobilá pro dopravu těžké techniky, a realizace záměru proto bude vyžadovat její rozšíření či zpevnění a navazující zásahy i mimo vlastní dobývací prostor. Tyto související zásahy měly být zahrnuty do celkového posouzení vlivů. V návaznosti na umístění záměru v blízkosti evropsky významné lokality žalobce dále namítá, že nebyly řádně posouzeny možné dopady na předmět ochrany a celistvost této lokality a že případné posouzení nelze nahradit úvahami v odůvodnění správních rozhodnutí. Námitku podpírá i poukazem na zásadu prevence a předběžné opatrnosti ve vztahu k riziku závažného či nevratného poškození životního prostředí.

Nesplnění podmínek pro povolení výjimky podle § 56 ZOPK (veřejný zájem, naléhavost, alternativy) a nedostatečné odůvodnění

9. Žalobce dále namítá, že při povolení výjimky ze zákazů druhové ochrany podle § 56 ZOPK nebyly splněny zákonné podmínky a správní rozhodnutí neobsahují dostatečná odůvodnění. Uvádí, že správní orgány měly posoudit zejména existenci konkrétního veřejného zájmu na záměru, jeho převahu nad zájmem ochrany přírody, naplnění některého z důvodů podle § 56 odst. 2 ZOPK (u druhů chráněných unijním právem včetně požadavku neexistence jiného uspokojivého řešení a neovlivnění příznivého stavu druhu) a při uplatnění důvodu podle § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK také naléhavost takových důvodů. Podle žalobce však správní orgány tato kritéria buď nezkontrolovaly, nebo je hodnotily pouze povšechně.

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

10. Za stěžejní žalobce považuje to, že žalovaný dovodil existenci veřejného zájmu přímo ze zákona (§ 3 odst. 5 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, „horní zákon“), a proto jej podle svého názoru nemusel v řízení dokazovat. Žalobce tento postup zpochybňuje s tím, že citované ustanovení horního zákona je účinné od 1. 1. 2024 a vzhledem k přechodnému ustanovení novely zákonem č. 465/2023 Sb. měly být postupy zahájené před tímto datem dokončeny podle dřívější právní úpravy. Z tohoto důvodu podle žalobce nebylo možné veřejný zájem bez dalšího presumovat, nýbrž jej bylo nutné konkrétně prokázat a individualizovaně odůvodnit. Současně poukazuje, že i v rámci správního řízení měl správní orgán žadatele vyzývat k upřesnění veřejného zájmu, což podle žalobce nasvědčuje tomu, že veřejný zájem nebyl zřejmý ze zákona a musel být teprve konkretizován.
11. Žalobce dále tvrdí, že na záměru těžby v posuzované lokalitě veřejný zájem (natož naléhavý) dán není, protože jde fakticky o soukromý podnikatelský záměr bez potřebného celospolečenského rozměru. Argumentuje mimo jiné tím, že se zahájením těžby nepočítají relevantní koncepční a strategické dokumenty a že naopak dostupné podklady podle něj spíše ukazují, že komodita je dlouhodobě zajišťována jinak (dovozem či alternativními materiály), tedy bez potřeby aktuálně otevírat těžbu v daném území. Z toho žalobce dovozuje jednak absenci naléhavosti důvodů ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK, jednak existenci jiného uspokojivého řešení (zejména u druhů podléhajících přísnějším podmínkám podle unijního práva). Vytýká rovněž, že správní orgány údajný veřejný zájem nekvantifikovaly (např. jakým dílem by těžba přispěla k pokrytí poptávky) a neprovedly konkrétní poměrování, které by umožnilo uzavřít, že veřejný zájem na záměru skutečně převažuje nad veřejným zájmem na ochraně přírody.
12. Žalobce současně namítá nedostatečné odůvodnění rozhodnutí ve smyslu § 68 správního řádu, a to jak pro nedostatek konkrétních úvah k veřejnému zájmu, jeho naléhavosti a neexistenci alternativ, tak pro nevypořádání podstatných tvrzení a podkladů. Dále uvádí, že žalovaný v odvolacím rozhodnutí nově akcentoval některé důvody (např. souvislost se surovinovou závislostí a národní bezpečností), aniž by účastníkům řízení poskytl prostor se k této nové argumentaci vyjádřit. V tom žalobce spatřuje procesní vadu spočívající v překvapivosti rozhodnutí. Konečně žalobce doplňuje, že vzhledem k jím tvrzenému nedostatečnému zjištění přírodních hodnot území nemohly být ani úvahy správních orgánů o vážení veřejného zájmu na záměru a veřejného zájmu na ochraně přírody spolehlivé.

Neurčitost a nevynutitelnost podmínek výjimky (ekologický dozor, opatření proti prašnosti, hluku a světelnému znečištění, rekultivace)

13. Další námitkou žalobce brojí proti tomu, že výjimka byla sice opatřena řadou podmínek, avšak tyto podmínky jsou podle něj formulovány neurčitě, obecně a v praxi jsou obtížně kontrolovatelné či nevynutitelné, takže nemohou reálně zajistit ochranu dotčených ZCHD ani minimalizaci dopadů záměru. Jako příklad uvádí zejména akcentovanou roli ekologického dozoru („ekodozor“), na jehož vyhodnocení mají záviset konkrétní opatření v průběhu realizace. Podle žalobce však rozhodnutí nestanoví ani minimální požadavky na odbornou způsobilost takové osoby, přestože má mít zásadní úlohu při navrhování a řízení opatření k omezení usmrcování či rušení živočichů, případně při volbě postupů jejich přemísťování. Žalobce z toho dovozuje, že

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

pokud správní orgán opírá splnění zákonných požadavků na obsah a konkrétnost podmínek výjimky o institut ekodozoru, musí být tento mechanismus vymezen určitě a přezkoumatelně, což se zde nestalo.

14. Rovněž namítá, že některé podmínky jsou natolik vágní, že nevymezují konkrétní povinnosti (např. podmínka ukládající přijetí „vhodných, technicky a ekonomicky dostupných opatření“ proti nadměrné prašnosti, hluku a světelnému znečištění). Podle žalobce taková formulace ponechává faktické určení obsahu ochranných opatření na budoucí úvaze žadatele (a navíc i na proměnlivém kritériu ekonomické dostupnosti), aniž by bylo již v rozhodnutí zřejmé, jaká opatření mají být provedena, v jakém rozsahu a podle jakých měřitelných standardů, to podle něj znemožňuje efektivní kontrolu plnění a oslabuje ochranný účel podmínek. V návaznosti na to žalobce tvrdí, že odvolací orgán měl takové nedostatky přezkoumat z úřední povinnosti a neměl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdit (byť s dílčí úpravou některých podmínek).
15. Konečně žalobce uvádí, že podmínky výjimky podle něj ani dostatečně negarantují provedení následné rekultivace a vytváření náhradních biotopů po ukončení těžby. Tuto obavu opírá o zkušenost z minulosti, kdy po dřívějším ukončení těžebních aktivit v lokalitě k rekultivaci podle jeho tvrzení nedošlo. Z uvedených důvodů žalobce uzavírá, že podmínky výjimky nejsou nastaveny tak, aby odpovídaly okolnostem konkrétního případu a aby zajistily reálně vymahatelnou ochranu přírody v průběhu i po realizaci záměru.

III. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Připomněl, že věc byla již jednou soudem projednána a původní odvolací rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno zejména pro nedostatečnou konkretizaci veřejného zájmu a pro procesní pochybení spočívající v použití nových podkladů bez seznámení účastníků. V navazujícím řízení žalovaný doplnil spis, upozornil na změnu právní úpravy a účastníky seznámil s podklady, přičemž jim poskytl prostor se vyjádřit.
17. K žalobním námitkám směřujícím proti skutkovému stavu a absenci hodnocení podle § 67 ZOPK žalovaný uvedl, že řízení o druhové výjimce je řízením o žádosti a předmět řízení i rozsah posuzovaného území jsou vymezeny žádostí žadatele. Zdůraznil, že žadatel postupoval v návaznosti na dříve udělené výjimky a na požadavek krajského úřadu zpracovat biologický průzkum. Nový průzkum měl aktualizací charakter, byl proveden ve vegetační sezóně a v období aktivity dotčených druhů a podle žalovaného postačoval k ověření přítomnosti ZCHD a k prokázání stavu věci. Hodnocení podle § 67 ZOPK žalovaný považuje za podklad určený pro komplexní posouzení vlivů závažných zásahů. V projednávané věci podle něj bylo rozhodováno o konkrétním a reálném zásahu do přirozeného vývoje čtyř konkrétních druhů, a proto stačil biologický průzkum. Žalovaný dále odmítl, že by bez hodnocení podle § 67 ZOPK nebylo možné rozhodnout, pokud je stav věci zjištěn dostatečně, další pořizování podkladů by podle něj bylo v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení. K některým

tvrzením žalobce (např. o přístupové lesní cestě a její údajných nutných úpravách) žalovaný uvedl, že žadatel žádný záměr rozšiřování cesty nepředložil a orgány ochrany přírody nemohou předmět řízení svévolně rozšiřovat. Zároveň odkázal na závěry krajského soudu z předchozího řízení, že rozsah žádosti předurčuje i rozsah posuzovaného území. K argumentům o možném výskytu dalších druhů (sovy, netopýři) žalovaný uvedl, že jde o nové a nedoložené tvrzení, pokud jde o rysa ostrovida, zdůraznil charakter druhu s rozlehlým teritoriem a uvedl, že z dostupných údajů nevyplývá, že by dotčené místo bylo pro rysa významné, přičemž v nálezné databázi ochrany přírody je od 1. 1. 2015 evidován jediný záznam z blízkosti dobývacího prostoru, a to dne 11. 2. 2023.

18. K námitkám proti splnění podmínek § 56 ZOPK žalovaný setrval na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí. Odmítl výklad žalobce, že přechodné ustanovení novely horního zákona brání aplikaci § 3 odst. 5 tohoto zákona. Podle žalovaného se přechodné ustanovení logicky vztahuje pouze na řízení vedená podle novelizovaného zákona a závěr o veřejném zájmu *ex lege* tak není vyloučen. Výzvu žadateli k upřesnění veřejného zájmu žalovaný vysvětlil potřebou shromáždit podklady a konkretizovat jednotlivé veřejné zájmy pro účely jejich poměrování, aniž by tím popřel, že veřejný zájem plyne ze zákona. Žalovaný dále označil argumenty žalobce o saturované poptávce syntetickými abrazivy, o nekonkurenceschopnosti těžby či o nedostatku naléhavosti za spekulativní a nedoložené. Uvedl, že v rozhodnutí vycházel z podkladů dokládajících dovoz přírodních brusiv ve značném množství a že domácí zdroj může dovoz dlouhodobě nahradit. Naléhavost důvodů podle § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK žalovaný spatřuje v potřebě českého hospodářství zajistit vstupní surovinové zdroje a ve snaze státu snižovat surovinovou závislost, kterou spojil i s dopady na národní bezpečnost. Současně zdůraznil, že předmětem řízení nejsou obecné dopady těžby jako takové, nýbrž posouzení vlivů na čtyři konkrétní zvláště chráněné druhy, na něž má být zaměřena pozornost.
19. K námitkám směřujícím proti podmínkám výjimky žalovaný uvedl, že žalobce se k nim v průběhu správního řízení nevyjádřil a některé výtky (zejména k vymezení ekodozoru) uplatňuje až v žalobě. To žalovaný hodnotí jako účelové a zdůraznil, že environmentální spolek má své odborné připomínky uplatňovat již ve správním řízení. K meritu uvedl, že podmínka ekologického dozoru je standardní a v souladu se správní praxí. V prvoinstančním rozhodnutí je podle něj vymezeno, že ekodozorem má být osoba se znalostmi biologie dotčených druhů a s praktickou zkušeností v lokalitách s jejich výskytem, se znalostí navrhování záchranných opatření a vytváření náhradních biotopů. Připustil, že vymezení lze formulovat přesněji, avšak z praxe mu nejsou známy problémy s výkonem ekodozorů a krajský úřad má pravomoc kontrolovat plnění podmínek. K podmínce týkající se omezení prašnosti, hluku a osvětlení žalovaný uvedl, že jde o běžně stanovovanou podmínku a že konkrétní opatření vyplývají z Plánu otvírky, přípravy a dobývání pro dobývací prostor Ktiš z roku 2023 („POPD“). Podle jeho názoru není nutné přepisovat všechna opatření do výroku rozhodnutí. K otázce rekultivace žalovaný odkázal na podmínky, které rekultivaci upravují.

20. V závěru žalovaný shrnul, že podle jeho názoru byly splněny požadavky správního řádu i ZOPK, skutkový stav byl řádně zjištěn, rozhodnutí je srozumitelné a dostatečně odůvodněné.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

21. Osoba zúčastněná na řízení (dále též jako „žadatel“) ve svém vyjádření uvedla, že žalobu považuje za nedůvodnou, resp. zčásti i nepřipustnou, a navrhla její odmítnutí [§ 68 písm. f) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“], případně zamítnutí. Zdůraznila, že předmětem napadeného rozhodnutí je výhradně povolení výjimky podle § 56 ZOPK ze zákazů podle § 50 odst. 2 ZOPK pouze ve vztahu ke čtyřem ZCHD (slepýš křehký, veverka obecná, ještěrka obecná a krkavec velký) pro realizaci záměru těžba v dobývacím prostoru Ktiš, přičemž počet dotčených jedinců byl v rozhodnutí vymezen jen jako jednotlivé exempláře, u ještěrky obecné nejvýše v nižších desítkách. K dalším tvrzeným dopadům záměru mimo tento rámec podle ní nelze v tomto řízení přihlížet.
22. Připomněla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno po zrušení předchozího odvolacího rozhodnutí krajským soudem (rozsudek č. j. 57 A 9/2024-75), a uvedla, že řada žalobních námitek pouze opakuje argumentaci již dříve soudem posouzenou. Současně namítla, že některé žalobní argumenty jsou skutkové novoty uplatněné až v žalobě (popř. až ve druhé žalobě), a proto jsou podle ní nepřipustné, neboť soud přezkoumává rozhodnutí podle skutkového stavu zjištěného správním orgánem a žalobní tvrzení nemohou nahrazovat neunesené důkazní návrhy ve správním řízení. Dále poukázala na to, že v mezidobí již bylo v souvisejícím báňském řízení vydáno rozhodnutí o povolení hornické činnosti, z čehož dovozuje důvod pro odmítnutí žaloby.
23. K námitce absence hodnocení podle § 67 ZOPK osoba zúčastněná na řízení uvedla, že hodnocení vlivů podle tohoto ustanovení se pořizuje jen u závažných zásahů a v daném případě správní orgány správně uzavřely, že posuzovaný záměr takovým zásahem není. Odkázala na závěry napadeného rozhodnutí, podle nichž jde o zásah dočasný, s lokálním dotčením jedinců, s možností jejich přesídlení v rámci okolí a s následnou rekultivací. Biotopy dotčených druhů nejsou specifické a druhy nejsou na lokalitě existenčně závislé, takže nedochází k zásadnímu negativnímu vlivu na jejich populace. Dále zdůraznila, že správní orgány jsou v řízení o výjimce podle § 56 ZOPK vázány rozsahem žádosti a nejsou oprávněny posuzovat či předjímat vlivy záměrů, které nejsou předmětem řízení (např. žalobcem předpokládané úpravy přístupové lesní cesty).
24. K námitkám vztahujícím se k přístupové cestě osoba zúčastněná na řízení uvedla, že lesní cesta již existuje, její šířka podle terénního zaměření činí minimálně 3 m a má postačovat pro plánovaný jednosměrný provoz při nízkém dopravním zatížení, případně zpevnění označila za běžnou údržbu, nikoli nový záměr. Uvedla také, že průzkum měl podle jejího tvrzení zahrnovat i přístupovou cestu, byť není zřetelně zakreslena v jednom z obrázků.
25. K tvrzení žalobce o nedostatečném zjištění dalších chráněných druhů osoba zúčastněná na řízení namítla, že správní orgány se s těmito výhradami vypořádaly: plavůň pučivá se má podle NDOP nacházet mimo plochu dobývacího prostoru; ochrana hruštičky prostřední má být řešena již dříve pravomocně udělenou výjimkou; a u rysa ostrovida nebylo dle ní prokázáno, že by měl k území trvalejší vazbu, přičemž průzkum výskyt

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

rysa v lokalitě nezjistil a dovodil, že maloplošný záměr jej neovlivní. Osoba zúčastněná na řízení dále zdůraznila, že žalobce žádnými důkazy nedoložil výskyt dalších jím tvrzených druhů (např. sov, netopýrů, vlka či kočky divoké) a tyto tvrzené skutečnosti neuplatnil včas ve správním řízení.

26. K samotnému biologickému průzkumu (provedenému v roce 2023) osoba zúčastněná na řízení uvedla, že byl proveden standardně, kvalifikovanými osobami, ve vegetační sezóně, v době aktivity živočichů a měl aktualizací charakter navazující na dřívější podklady a dříve udělené výjimky. Namítla, že žalobce byl s průzkumem seznámen již ve správním řízení (včetně místního šetření a možnosti vyjádřit se k podkladům), avšak neuplatnil k němu včasné konkrétní výhrady ani nepředložil vlastní odborný protidůkaz.
27. K námitce absence stanoviska podle § 45i ZOPK osoba zúčastněná na řízení uvedla, že dobývací prostor byl z území Evropsky významné lokality Šumava („EVL“) vyčleněn a záměr do EVL nezasahuje. Poukázala rovněž na závěr soudu z předchozího řízení, že vydání stanoviska podle § 45i ZOPK není podmínkou rozhodnutí o výjimce podle § 56 ZOPK. Současně akcentovala, že případné úvahy o dopadech na lokality Natura 2000 byly řešeny v odůvodnění v rámci posouzení podle § 45g ZOPK.
28. K námitce nesplnění podmínek pro povolení výjimky osoba zúčastněná na řízení souhlasila se závěry žalovaného o existenci veřejného zájmu na záměru, přičemž poukazovala na § 3 odst. 5 horního zákona (veřejný zájem na vyhledávání, průzkumu a dobývání výhradních ložisek), dle jejího názoru jde o zákonem stanovený veřejný zájem, který není třeba v řízení dokazovat. Vedle toho argumentovala i koncepčními surovinovými dokumenty (státní a regionální surovinová politika, ročenka ČGS) a historií územního vymezení dobývacího prostoru, přičemž dovozovala, že správní orgány veřejný zájem konkretizovaly a následně jej poměřily se zájmem ochrany přírody, přičemž zásah do dotčených druhů vyhodnotily jako akceptovatelný s ohledem na podmínky výjimky.
29. K žalobním výtkám mířícím na neurčitost podmínek výjimky osoba zúčastněná na řízení uvedla, že podmínky jsou rozsáhlé a podrobné, žalobce navíc nekonkretizoval, v čem mají být jednotlivé podmínky nedostatečné. U ekodozoru zdůraznila, že požadavky na jeho osobu vyplývají z odůvodnění rozhodnutí a jde o standardní podmínku užívanou v praxi. K podmínkám týkajícím se prašnosti a hluku uvedla, že tyto otázky jsou posuzovány i v jiných navazujících řízeních a stanoviscích příslušných orgánů a že žalobce podmínky v odvolání nenapadal.

V. Replika žalobce

30. Žalobce v replice **k vyjádření žalovaného** (doručené krajskému soudu ve 23:42 hod. dne 8. 3. 2026) setrval na podané žalobě a uvedl, že vyjádření žalovaného její důvodnost nevyvrací. Především zpochybnil závěr žalovaného o dostatečnosti biologického průzkumu pro zjištění skutkového stavu. Průzkum nebyl proveden v době a ani metodikou odpovídající spolehlivému zjištění výskytu všech potenciálně dotčených ZCHD, přičemž poukazoval zejména na otázku výskytu rysa ostrovida, sov a netopýrů a na údaje vyplývající z NDOP. Současně uvedl, že podklad neobsahuje dostatečné vyhodnocení vlivů záměru, včetně vlivů kumulativních, ani odpovídající návrh

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

zmírňujících a kompenzačních opatření, a nemohl proto podle jeho názoru unést závěr o nepotřebnosti hodnocení podle § 67 ZOPK.

31. Dále žalobce namítal, že správní orgány posuzovaly záměr nepřipustně izolovaně od související lesní cesty, ačkoli bez jejího užívání nelze těžbu fakticky realizovat. Dopady těžby a provozu na této cestě proto měly být podle jeho názoru hodnoceny společně. Ve vztahu k veřejnému zájmu žalobce setrval na stanovisku, že žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení neprokázali existenci převažujícího, natož naléhavého veřejného zájmu na realizaci záměru, a že takový veřejný zájem nelze bez dalšího dovozovat z horního zákona.
32. Současně žalobce odmítl tvrzení žalovaného, že v žalobě uplatnil nové argumenty opožděně. Uvedl, že na nedostatky průzkumu a absenci hodnocení podle § 67 ZOPK upozorňoval již ve správním řízení i v předchozích podáních. V této souvislosti žalovanému vytkl, že zatímco žadatele v odvolacím řízení vyzval k doplnění podání, žalobce k doplnění jeho tvrzení či důkazních návrhů nepoučil ani nevyzval, ačkoli to podle jeho názoru odpovídalo zásadě rovného přístupu k účastníkům řízení. Současně zdůraznil, že povinnost zjistit stav věci bez důvodných pochybností a přezkoumat zákonnost i správnost napadeného rozhodnutí stíhala žalovaného z úřední povinnosti.
33. V závěru repliky žalobce zopakoval i námitky směřující proti neurčitosti podmínek výjimky, zejména ve vztahu k ekologickému dozoru a k obecnému vymezení opatření proti prašnosti a hluku.
34. Žalobce v **replíce k vyjádření osoby zúčastněné na řízení** (doručené soudu téhož dne) setrval na žalobních námitkách a odmítl její tvrzení o nepřipustnosti části žalobních bodů i o svém obstrukčním postupu. Uvedl, že správní orgány nezjistily skutkový stav bez důvodných pochybností, neboť vycházely z nedostatečného biologického průzkumu, který podle něj nepostihl všechny potenciálně dotčené ZCHD a nemohl unést závěr o nepotřebnosti hodnocení podle § 67 ZOPK. Současně žalobce zopakoval, že záměr měl být posouzen včetně související lesní cesty a jejích provozních dopadů, neboť bez jejího užívání nelze těžbu fakticky realizovat.
35. Ve vztahu k EVL Šumava žalobce namítal, že ačkoli dobývací prostor neleží přímo na jejím území, je touto lokalitou bezprostředně obklopen a záměr může mít významné dopady i mimo vlastní prostor těžby, zejména hlukem, dopravou a rušením. V této souvislosti zopakoval svůj nesouhlas se závěrem krajského soudu ve zrušujícím rozsudku, že stanovisko podle § 45i ZOPK nebylo třeba. Dále setrval na stanovisku, že žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení neprokázali existenci převažujícího, natož naléhavého veřejného zájmu na realizaci záměru, a že takový zájem nelze automaticky dovozovat z horního zákona ani z obecných tvrzení o potřebě těžby. V závěru žalobce znovu namítl neurčitost a nevymahatelnost podmínek výjimky, zejména ve vztahu k ekologickému dozoru a k opatřením proti hluku a prašnosti.

VI. Předchozí řízení před krajským soudem

36. Jak vyplývá ze shora předestřené obsahu podání účastníků tohoto řízení, krajský soud již v této věci rozhodoval rozsudkem ze dne 20. 2. 2025, č. j. 57 A 9/2024-75. Tím předchozí rozhodnutí žalovaného zrušil pro podstatné porušení ustanovení o řízení před

správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].

37. Ve vztahu k rozsahu posuzovaného záměru soud nepřisvědčil žalobci v tom, že by správní orgány měly v řízení o výjimce podle § 56 ZOPK hodnotit i hypotetické budoucí navazující záměry (zejména žalobcem předpokládanou rekonstrukci či rozšíření přístupové lesní cesty). Zdůraznil, že řízení o výjimce je řízením zahajovaným na žádost a správní orgán je vázán jejím předmětem. Není tedy oprávněn presumovat vlivy staveb či zásahů, které v žádosti vymezeny nejsou. Současně však poznamenal, že tato vázanost neznamená, že by správní orgány nemohly případné širší souvislosti zohlednit při úvahách o existenci a povaze veřejného zájmu.
38. Za stěžejní pochybení soud označil nedostatek v odvolacím řízení spočívající v tom, že žalovaný při odůvodnění veřejného zájmu vycházel z podkladů (Regionální surovinové politiky Jihočeského kraje a ročenky Surovinové zdroje České republiky – nerostné suroviny), aniž by s nimi účastníky řízení před vydáním rozhodnutí řádně seznámil a umožnil jim se k nim vyjádřit. Soud uzavřel, že tím žalovaný porušil právo účastníka vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Současně odkázal na judikaturu NSS týkající se práce správních orgánů s internetovými zdroji a publikacemi. Pokud správní orgán hodlá z takových podkladů vycházet pro skutkové závěry, musí o tom účastníky předem informovat a zajistit, aby bylo zřejmé, jaký konkrétní obsah podkladu byl použit.
39. Vedle procesní vady soud rovněž zdůraznil, že odůvodnění existence veřejného zájmu bylo v posuzované věci příliš obecné. Podle soudu je nezbytné, aby veřejný zájem byl výslovně a konkrétně formulován ve vztahu ke konkrétní posuzované záležitosti, přesvědčivě odlišen od zájmu soukromého a následně poměřen s veřejným zájmem na ochraně přírody. Správní orgány však podle soudu dostatečně nevysvětlily, jaké konkrétní ekonomické důvody (a v jaké intenzitě) mají veřejný zájem na záměru zakládat a proč mají v daném případě převážet nad veřejným zájmem na ochraně přírody.
40. Naopak soud nepovažoval za důvodnou žalobní námitku, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro absenci stanoviska podle § 45i ZOPK. Uvedl, že ačkoli záměr s EVL Šumava bezprostředně sousedí, dobývací prostor je z území EVL vyčleněn. Především však zdůraznil, že vydání stanoviska podle § 45i ZOPK není podmínkou vydání rozhodnutí o výjimce podle § 56 ZOPK, neboť řízení podle § 56 ZOPK je systematicky i procesně nezávislé na jiných řízeních a stanoviscích podle předchozích částí ZOPK.
41. Soud dále konstatoval, že žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně nevypořádal s odvolací námitkou žalobce týkající se dalších údajně se vyskytujících ZCHD (žalobce předkládal tabulky s odkazy na NDOP). Žalovaný se podle soudu omezil na obecné konstatování, že výjimka se vydává na žádost, aniž by se s konkrétním obsahem této námitky vypořádal. Takové nevypořádání soud vyhodnotil jako vadu odůvodnění ve smyslu požadavků na odůvodnění správního rozhodnutí.
42. Uvedený rozsudek krajského soudu účastníci řízení nenapadli kasační stížností.

VII. Posouzení věci krajským soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

43. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového stavu a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O věci krajský soud rozhodl v rámci nařízeného ústního jednání konaného dne 11. 3. 2026. Během tohoto jednání účastníci řízení setrvali na svých stanoviscích a návrzích uplatněných v průběhu soudního řízení. Žalobce v rámci žaloby a výše zmiňovaných replik uplatnil řadu důkazních návrhů. Krajský soud během ústního jednání provedl dokazování závěry zjišťovacího řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 7. 4. 2010, podle kterých záměr nemá významný negativní vliv na životní prostředí; stanoviskem Lesů ČR ze dne 19. 3. 2024 ohledně souhlasu s otevřením těžby a s užitím přístupové komunikace, jejíž dosavadní parametry však neodpovídají plánované dopravní zátěži a bude je z tohoto důvodu nutné upravit; a fotografiemi stávající lesní příjezdové cesty. Zbylé důkazní návrhy soud pro nadbytečnost a z důvodu nepřítomnosti k projednávání věci zamítl. Stejně rozhodl i o důkazních návrzích žalovaného a osoby zúčastněné na řízení.
44. Žaloba je důvodná.
45. Prvořadě se krajský soud zabýval tím, zda žalovaný dostal závaznému právnímu názoru vyslovenému výše uvedeným zrušujícím rozsudkem. Tím mu byla vytčena zejména nedostatečná konkretizace veřejného zájmu a procesní vada týkající se porušení práva žalobce vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Žalovaný v navazujícím správním řízení závazný právní názor krajského soudu reflektoval.
46. Soud v této souvislosti připomíná, že porušení § 36 odst. 3 správního řádu nastává zejména tehdy, není-li předem jasně vymezeno, z jakých podkladů správní orgán vychází, resp. dozví-li se účastník o podkladech až z rozhodnutí. Takový postup NSS posoudil jako vadu vedoucí ke zrušení rozhodnutí např. v rozsudku NSS ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 As 289/2019-55. Z obsahu spisové dokumentace vyplývá, že žalovaný v řízení po zrušení předchozího rozhodnutí krajským soudem postupoval tak, že účastníkům opakovaně oznamoval doplnění spisu o podklady (včetně surovinové politiky, ročenek ČGS, rozhodnutí o CHLÚ a rozhodnutí o dobývacím prostoru) a poskytl jim prostor k vyjádření. Soudem konstatované procesní pochybení tak žalovaný ve správním řízení předcházejícím nynější žalobě napravit.
47. K uvedenému se sluší doplnit, že žalovaný v řízení navazujícím na zrušující rozsudek krajského soudu neporušil poučovací povinnost plynoucí z § 36 odst. 3 správního řádu tím, že veřejný zájem vymezil mj. surovinovou bezpečností, jak namítá žalobce. Tento závěr totiž žalovaný učinil v reakci na závazný právní názor soudu, který jej povinoval ke konkretizaci veřejného zájmu. Ve správním řízení tak nešlo o nový podklad rozhodnutí, nýbrž o úvahu žalovaného, kterou se snažil naplnit soudem vytýkaný nedostatek individualizace veřejného zájmu. S touto úvahou nebyl žalovaný povinen žalobce předem seznamovat, ten měl možnost na ni odpovídajícím způsobem reagovat v žalobě, což také učinil.
48. Zhojena byla i vytýkaná absence vypořádání odvolacích námitek zmiňujících údaje z NDOP – viz str. 10, 11 a 13 napadeného rozhodnutí.

49. Jde-li o soudem vytýkanou nedostatečnou konkretizaci veřejného zájmu, té žalovaný v nynější věci dostal, veřejný zájem však neobhájil v zákonem požadované intenzitě (naléhavosti), jak bude objasněno dále.
50. Krajský soud dále přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí z hlediska žalobou uplatněných námitek. Ty jsou rámovány třemi hlavními okruhy – (A) nedostatečně zjištěným skutkovým stavem, (B) nesplněním podmínek pro povolení výjimky podle § 56 ZOPK a (C) neurčitostí podmínek pro povolení výjimky.

Nedostatečně zjištěný skutkový stav – rozsah záměru

51. Prvostupňový orgán v projednávané věci povolil výjimku z ochrany podle § 56 odst. 1 ZOPK ohledně slepýše křehkého a veverka obecné a podle ustanovení § 56 odst. 1 a 2 písm. c) ZOPK ohledně ještěrky obecné a krkavce velkého – tyto dva druhy jsou současně chráněny dle práva EU. Výjimka se týká záměru realizovaného v oblasti dobývacího prostoru Ktiš.
52. Žalobce v rámci namítaného nedostatečně zjištěného skutkového stavu zmiňuje nejasnost předmětu řízení o povolení výjimky, neboť z žádosti o tuto výjimku není zřejmé, na jaký rozsah dobývacího prostoru Ktiš se bude zásah vztahovat. Krajský soud na tuto žalobní argumentaci nevešel.
53. Z hlediska rozsahu posuzovaného záměru soud vychází z ustálené judikatury NSS, podle níž je řízení o výjimce dle § 56 ZOPK řízením zahajovaným na žádost a správní orgán je vázán rozsahem a předmětem žádosti. Tento závěr vyplývá zejména z rozsudku NSS ze dne 12. 10. 2023, č. j. 3 As 388/2021-79 (k vázanosti rozsahem žádosti a nemožnosti presumovat vlivy cílového záměru, který nebyl předmětem žádosti zejm. bod 41). Obdobně kasační soud akcentuje návrhovost řízení a vázanost správního orgánu rozsahem žádosti v rozsudku NSS ze dne 27. 9. 2022, č. j. 6 As 17/2020-74 (bod 42).
54. Z toho plyne, že správní orgány v tomto řízení správně posuzovaly dopady záměru v rozsahu, v němž byl záměr předložen a v němž byla požadována druhová výjimka, jak ostatně krajský soud konstatoval již v předchozím rozsudku. Žalobní argumentace založená na spekulaci o nutných budoucích stavebních úpravách přístupové lesní cesty – jejího rozšíření (nad rámec předloženého záměru) proto nemůže vést k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Případné budoucí zásahy by musely být posuzovány v odpovídajících řízeních podle ZOPK, pokud by zasáhly další zvláště chráněné druhy.
55. POPD počítá s využitím lesní cesty pro přístup do dobývacího prostoru, a to v její stávající podobě, jak výslovně vyplývá ze str. 16 tohoto dokumentu („*prostor těžby je přístupný po vybudované lesní cestě vyúsťující po 240 m na komunikaci č. II/122 Ktiš – Lhenice, která se po cca 2 km napojuje v obci Smědeč na komunikaci č. II/143 Č. Budějovice – Prachatice*“) i z první strany žádosti o povolení výjimky a z obsahu předloženého biologického průzkumu (str. 6). Jakkoli tato cesta není znázorněna na zákresu zájmového území obsaženého v žádosti o povolení výjimky její plánované využití – bez jakýchkoli dalších stavebních úprav směřujících k jejímu rozšíření – je z obou dokumentů zřejmé. Není tudíž pravdou, že by předmět řízení o povolení výjimky byl nejasný, jak namítá žalobce. Ostatně i správní rozhodnutí posouzení záměru váží nejen

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

k oblasti samotného dobývacího prostoru, ale též k této příjezdové cestě, jak plyne ze str. 2 rozhodnutí o povolení výjimky a ze str. 19 napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný výslovně vyjadřuje k povinnosti osoby zúčastněné na řízení požádat o udělení další výjimky v případě, že úpravy cesty škodlivě ovlivní chráněné druhy. Krajský soud k této námitce uzavírá, že předmět řízení o výjimce, resp. rozsah posuzovaného území, byl žádostí o udělení výjimky jakož i POPD, který byl její přílohou, vymezen způsobem, který nevzbuzuje pochybnosti.

Nedostatečně zjištěný skutkový stav – absence hodnocení závažného zásahu podle § 67 ZOPK

56. Stěžejní argumentace žalobce míří k nezákonnosti rozhodnutí správních orgánů z důvodu absence hodnocení podle § 67 ZOPK s tím, že žadatelem předložený biologický průzkum, na základě kterého orgány ochrany přírody dovodily absenci závažného zásahu do ZCHD, je v tomto směru nedostatečný. Žalobce konkrétně zpochybňuje oprávnění osob, které průzkum prováděly, užitou metodiku a s ní spojenou ověřitelnost přijatých závěrů a místní a časový rozsah průzkumu. Z popsáných vad dovozuje, že skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně. Dovozuje, že pokud nebyl spolehlivě prokázán počet a míra dotčení ZCHD, které mohou být záměrem zasaženy, nelze spolehlivě vést úvahy o závažnosti zásahu a tím pádem ani o míře dotčení veřejného zájmu na ochraně přírody.
57. Krajský soud této námitce přisvědčil.
58. Podle § 67 odst. 1 ZOPK *ten, kdo v rámci výstavby nebo jiného užívání krajiny zamýšlí uskutečnit závažné zásahy, které by se mohly dotknout zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté tohoto zákona (dále jen „investor“), je povinen předem zajistit na svůj náklad provedení hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na tyto chráněné zájmy. V případě pochybností o závažnosti zásahu a jeho rozsahu z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem může ten, kdo jej zamýšlí uskutečnit, požádat o stanovisko příslušný orgán ochrany přírody. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko k závažnosti zásahu a rozsahu dotčených zájmů chráněných tímto zákonem do 30 dnů ode dne doručení žádosti. Součástí hodnocení podle věty první je návrh opatření k vyloučení nebo alespoň zmírnění negativního vlivu na obecně nebo zvláště chráněné části přírody, nebo návrh náhradních opatření. Náležitosti hodnocení stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou.*
59. Podle § 67 odst. 3 ZOPK *hodnocení podle odstavce 1 je součástí žádosti o vydání povolení, souhlasu či závazného stanoviska podle tohoto zákona. Hodnocení investor předloží také v elektronické podobě.*
60. Z dikce citovaných ustanovení vyplývá, že žadatel o vydání povolení (tedy i povolení o udělení výjimky dle § 56 ZOPK), je povinen učinit součástí žádosti hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na zájmy chráněné ZOPK, pokud plánovaný záměr závažně zasáhne do zájmů chráněných ZOPK. Povinnost předložit hodnocení je tedy navázána na to, že záměr bude spjat se (1) závažnými zásahy, které se současně (2) mohou dotknout zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté ZOPK.
61. V projednávané věci žadatel požádal o povolení výjimky pro zásah do ochrany čtyř zvláště chráněných druhů živočichů – část pátá ZOPK. Součástí této žádosti nebylo hodnocení dle § 67 ZOPK, neboť žadatel na základě výstupu z biologického průzkumu

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

- dospěl k závěru, že těžbou v dobývacím prostoru Ktiš nedojde k závažnému zásahu do zájmů chráněných ZOPK (konkrétně zájmů souvisejících s ochranou oněch čtyř ZCHD živočichů).
62. Předložený biologický průzkum tak byl v projednávané věci podkladem pro zjištění přítomnosti (počtu) ZCHD, pro které následně byla žádána výjimka, a jednak podkladem pro závěr o závažnosti zásahu záměru do zájmů chráněných ZOPK (konkrétně do ZCHD živočichů).
 63. Orgán ochrany přírody, vázán předmětem žádosti, byl proto povinen posoudit – s ohledem na závažnost zamýšleného zásahu do zájmu na ochraně těchto (v žádosti konkrétně vymezených) druhů – zda bylo nutné předložit příslušné hodnocení. Krajský soud v této souvislosti s ohledem na obsah žalobních námitek zdůrazňuje, že orgán ochrany přírody není předmětem žádosti vázán do té míry, aby v případě zjištění eventuálního ohrožení i jiných než v žádosti vymezených druhů, byl oprávněn toto zjištění oslyšet – podstatný je vždy rozsah dotčených zájmů ve vazbě na konkrétní zamýšlený zásah. Pokud tedy z podkladů vyplyne, že zásah se reálně týká i jiných ZCHD (případně se uplatní i obecná ochrana dle § 5 ZOPK), orgán ochrany přírody takovou situaci musí procesně řešit – upozornit žadatele na potřebu dalšího povolení. Nemůže se spokojit s tím, že žadatel uvedl jen čtyři ZCHD, pokud je zjevné, že dotčení je širší (srov. bod 45 rozsudku NSS ze dne 27. 9. 2022, č. j. 6 As 17/2020-74). Přesvědčivost podkladové dokumentace je proto v tomto ohledu zásadní.
 64. Soud dále pro úplnost doplňuje, že žadatel v návaznosti na plánovanou realizaci těžby v dobývacím prostoru Ktiš již v minulosti (v roce 2013) získal druhové výjimky z ochrany ZCHD. Nyní řešený biologický průzkum představuje aktualizací průzkum vedený za účelem ověření současného stavu v dané oblasti. Na základě tohoto průzkumu byly zjištěny další čtyři druhy ZCHD živočichů, v souvislosti s nimiž bylo požádáno o výjimku. Průzkum probíhal od května do července 2023 a konkrétně z něj vyplývá, že se v dané oblasti nenachází žádný ZCHD rostlin a nachází se zde následující zvláště chráněné druhy živočichů – ještěrka obecná (v ploše těžebního záměru nalezena nebyla), slepýš křehký (nachází se mimo plochu plánované těžby), veverka obecná (nachází se v jižní části území, těžebním záměrem může být ovlivněna ztrátou biotopu využívaného k rozmnožování a sběru/lovu potravy, vyloučit nelze ani usmrcení jedinců), krkavec velký (zaznamenány pouze přelety, nelze vyloučit hnízdění v zájmové ploše), čmelák *Bombus* (nachází se v širším okolí záměru s možností přemístění do jiných ploch) a mravenec *Formica* (nenachází se v místě těžebního záměru). Průzkum dále zmiňuje také to, že v okolí záměru je rovněž znám výskyt zvláště chráněného rysa ostrovida.
 65. Jde-li o samotný výraz *závažný zásah*, ten je neurčitým právním pojmem, jemuž musí dát správní orgán v kontextu daných skutkových okolností patřičný obsah. V opačném případě by bylo správní rozhodnutí nepřezkoumatelné (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2007, č. j. 7 As 78/2005-62). Takový obsah krajský soud v napadeném rozhodnutí, které tím výslovně reaguje na danou odvolací námitku žalobce, nalezl. Napadené rozhodnutí tudíž není z hlediska výkladu neurčitého právního pojmu nepřezkoumatelné.
 66. Žalovaný na str. 10, 12 a 13 napadeného rozhodnutí výslovně uvedl:

„Řešený záměr je svým charakterem dočasný, jeho vlivy nebudou trvalé, po jeho ukončení vznikne zajímavé stanoviště pro řadu rostlinných i živočišných druhů. Po dobu provozu záměru se nepředpokládají výrazné vlivy na předmětné ZCHD, nedojde tedy k zásadnímu negativnímu vlivu na tyto ZCHD. Bude se jednat o dotčení jedinců, v případě ještěrky obecné maximálně nižších desítek jedinců, přičemž nedojde k jejich odstranění z lokality, nýbrž k jejich přesídlení v rámci okolí záměru. [...] V tomto případě se investor nenachází ve fázi plánování zásahu, kdy by zjišťoval, jaké všechny vlivy záměr může mít, ale ve fázi, kdy na základě požadavku krajského úřadu (formulovaného v předchozích vydaných výjimkách) provést aktualizací průzkum, zjistil přítomnost čtyř dalších ZCHD, pro které předchozí výjimky vydány nebyly. Po investoru ani nelze rozumně požadovat, aby se znovu vrátil do fáze počátku přípravy záměru ve chvíli, kdy se řeší vliv na nově zjištěné ZCHD a zpracovával hodnocení podle § 67 ZOPK. K ověření přítomnosti ZCHD v místě záměru předložený dokument postačuje. Botanicko-zoologický průzkum nemusel splňovat náležitosti dle § 7 vyhlášky č. 142/2018 Sb., protože toto ustanovení stanoví náležitosti hodnocení dle § 67 ZOPK. Provedený průzkum ovšem takovým hodnocením není, ani jím být nemusel.

V případě veverky obecné, slepýše křehkého a ještěrky obecné se jedná o tzv. synantropní druhy, které žijí i v těsné blízkosti člověka nebo v krajinně modifikované člověkem. Podle předloženého biologického posouzení nebudou ještěrka obecná a slepýš křehký záměrem ovlivněni. V prostoru těžby nebyli pozorováni. Výskyt veverky byl zaznamenán v jižní části území. U krkavce velkého byly zaznamenány přelety nad územím. Podle biologického hodnocení může být ovlivněna především veverka obecná, a to ztrátou biotopu využívaného k rozmnožování a sběru/lovu potravy, vyloučit nelze ani usmrcení jedinců. Krajský úřad u všech čtyř druhů dospěl k závěru, že těžbou dojde k dočasnému záboru biotopu a případně k rušení. Co se týče záboru biotopu nachází se v okolí dostatek vhodných ploch pro všechny zmíněné druhy. Je stanovena povinnost žadatele zajistit ekodozor, který bude provádět monitoring a záchranný odlov k zajištění ochrany jedinců.“

67. Výstupy z průzkumu předloženého žadatelem nejsou jediným zdrojem, z nichž žalovaný v rámci hodnocení intenzity zásahu těžebního záměru do zájmů chráněných ZOPK vycházel. Z napadeného rozhodnutí (zejm. str. 10, 13 a 19) vyplývá, že se zabýval i žalobou zmiňovanými údaji z NDOP. Uvedl, že se v oblasti vyskytují ZCHD živočichů – hruštička prostřední, ropucha obecná a čolek horský. Žadateli již v minulosti byla udělena výjimka ve vztahu k hruštičce prostřední a ropuše obecné. Čolek horský se v NDOP nachází a jeho výskyt byl zjištěn v bývalém lomu mimo těžební plochu.
68. Krajský soud dospěl k závěru, že v napadeném rozhodnutí lze nalézt vysvětlení toho, proč není zamýšlený zásah považován za *závažný* ve vztahu k vymezeným ZCHD, a to v rozsahu, který dostačuje. Žalovaný uvedl, že po dobu provozu záměru se výrazné vlivy na předmětné ZCHD nepředpokládají a že nedojde k zásadnímu negativnímu vlivu na tyto ZCHD. V souladu se závěry žadatelem předloženého průzkumu žalovaný připustil, že posuzovaný záměr může zasáhnout toliko do biotopu veverky obecné, nejedná se však o zásah *závažný*, neboť je zde možnost jejího přesunu na okolní plochy.

V případě ostatních ZCHD nacházejících se v dotčené oblasti žalovaný v návaznosti na průzkum učinil závěr, že k závažnému zásahu v důsledku těžebního záměru nedojde.

69. Napadené rozhodnutí tak není z hlediska vymezení neurčitého právního pojmu *závažný zásah* v kontextu projednávané věci nepřezkoumatelné. Jinou otázkou je ovšem správnost (podloženost) závěru o tom, že ve věci nyní projednávané o takový zásah nejde. Samotný výklad neurčitého právního pojmu přitom je plně a meritorně soudně přezkoumatelný (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS, zejm. body 29 a 30).
70. Žalobce v této souvislosti namítá, že v projednávané věci nebylo žadatelem předloženým biologickým průzkumem, který byl stěžejním podkladem rozhodnutí orgánů ochrany přírody, prokázáno, že o závažný zásah do výjimkou stanovených ZCHD živočichů nepůjde. V návaznosti na neprůkaznost tohoto podkladu pak zpochybňuje i počet ZCHD živočichů, které byly v oblasti tímto průzkumem identifikovány (nad rámec je dále zmiňován netopýr a hruštička prostřední).
71. Jde-li o tyto jiné druhy, platí shora uvedené, tedy krajský soud je v rámci přezkumu rozhodnutí o výjimce vázán předmětem tohoto řízení s tím, že je to právě žadatel, kdo se vystavuje riziku naplnění přestupkového jednání v případě, kdy se v průběhu realizace záměru zjistí, že v dotčené oblasti jsou i další ZCHD (rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2022, č. j. 6 As 17/2020-74, bod 43 a 45). Čili otázku závažnosti zásahu soud posuzuje výhradně ve vztahu k výjimkou vymezeným druhům.
72. Soud připomíná, že správní orgán je povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), přičemž podklady pro rozhodnutí opatřuje správní orgán a hodnotí je v jejich souhrnu (§ 50 správního řádu). Závěr, že záměr není závažným zásahem podle § 67 odst. 1 ZOPK, je přitom v projednávané věci závěrem určujícím, zda právní úprava vyžaduje, aby žadatel předem zajistil na svůj náklad provedení hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na chráněné zájmy a aby takové hodnocení bylo součástí žádosti (§ 67 odst. 1 a 3 ZOPK). Pokud správní orgán dospěje k tomu, že tento zákonem předvídaný specializovaný podklad vyžadovat netřeba, musí být jeho závěr podložen tak, aby obstál ve světle požadavku na zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností.
73. V této souvislosti nelze přehlédnout ani princip předběžné opatrnosti vyjádřený v § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. NSS v rozsudku ze dne 28. 2. 2020, č. j. 6 As 104/2019-70, č. 4038/2020 Sb., zdůraznil, že odbornou úvahu o tom, že záměr nebude mít významný negativní vliv, musí správní orgán učinit s jistotou. Jestliže má sebemenší pochybnosti, měl by dát přednost postupu, který umožní podrobnější posouzení. Ačkoli se uvedená judikatura vztahuje k režimu zjišťovacího řízení podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, její důraz na standard jistoty při vylučování významnějších dopadů a na úlohu předběžné opatrnosti je použitelný i zde – taktéž v projednávané věci správní orgán fakticky prováděl screening toho, zda je zásah natolik intenzivní a relevantní, aby se uplatnil § 67 ZOPK. Takové zjištění nemůže být postaveno na podkladu, který sám vyvolává důvodné pochybnosti o úplnosti a spolehlivosti zjištění.

74. Napadené rozhodnutí v části věnované § 67 ZOPK uvádí, že biologický průzkum nemusel splňovat náležitosti § 7 vyhlášky č. 142/2018 Sb., protože tato úprava dopadá na hodnocení podle § 67 ZOPK, a že předložený průzkum „*k ověření přítomnosti zvláště chráněných druhů v místě záměru postačuje*“. Soud k tomu konstatuje, že i když se formálně nejedná o hodnocení podle § 67 ZOPK, nelze z toho dovozovat, že by podklad, na němž má být založen závěr o tom, že záměr není závažným zásahem, mohl být obsahově a metodicky výrazně slabší.
75. Jestliže správní orgán staví klíčový závěr o nepoužitelnosti § 67 ZOPK na určitém biologickém průzkumu, musí být tento průzkum svou vypovídací hodnotou způsobilý unést závěr o nezávažnosti bez důvodných pochybností. Materiálně vzato to znamená, že má obsahovat alespoň obdobné typy údajů, jaké právní úprava vyžaduje pro hodnocení podle § 67 ZOPK, zejména údaje o termínech, obsahu, rozsahu a výsledcích přírodovědného průzkumu a terénního šetření se zohledněním sezónních hledisek, zhodnocení dostatečnosti podkladů, identifikaci a popis předpokládaných vlivů a jejich vyhodnocení (včetně kumulativních), jakož i srozumitelný závěr o míře dotčení chráněných zájmů (srov. § 7 vyhlášky č. 142/2018 Sb.). Jinak řečeno, byť průzkum fakticky není hodnocením podle § 67 ZOPK, pokud má nahradit úvahu o tom, že toto hodnocení není třeba, musí poskytovat ověřitelné výstupy a musí být zřejmé, že byla použita metodika odpovídající povaze posuzovaného zásahu a druhů, jichž se může dotknout. Bez ověřitelnosti výstupů, transparentního popisu průzkumného úsilí a bez metodicky správného postupu nelze vyloučit, že nezjištění určitých hodnot je pouze důsledkem omezeného šetření, nikoli důkazem absence či nevýznamnosti ZCHD.
76. Soud shledal, že předložený biologický průzkum nebyl způsobilý unést závěr o nezávažnosti zásahu, protože neposkytoval přezkoumatelný obraz o rozsahu a spolehlivosti zjišťování v míře potřebné pro vyloučení důvodných pochybností. **Průzkum uvádí pouze obecný časový rámec provádění terénních prací, avšak neobsahuje v přezkoumatelné podobě údaje o průzkumném úsilí – zejména konkrétní termíny, počet návštěv, rozsah a intenzitu šetření, vymezení mapovaných částí území a způsob práce s metodickými limity.** Přitom právě tyto údaje jsou podstatné pro posouzení, zda závěr „nebylo zjištěno“ či „nebudou ovlivněny“ vypovídá o reálné absenci výskytu či dopadů, anebo je důsledkem zvolené metodiky či časového a územního omezení průzkumu.
77. NSS již dříve zdůraznil, že posudek či biologické hodnocení, jehož závěry jsou obecné a není z nich zřejmé, kdo a kdy lokalitu přesně zkoumal, představuje blíže nepodložená data, a spolu s absencí vypořádání záznamů v NDOP takový podklad nepůsobí přesvědčivě. V uvedené věci NSS uzavřel, že takový posudek neprokázal, že by se v lokalitě nenacházeli zvláště chránění živočichové a jejich biotop (rozsudek NSS ze dne 12. 10. 2023, č. j. 3 As 388/2021-79). Tyto závěry jsou přílehavé i pro posuzovanou věc, neboť i zde žalovaný založil klíčový závěr o nepoužitelnosti § 67 ZOPK na podkladu, který nebyl způsobilý spolehlivě vyloučit relevantní výskyty či dopady.
78. Přesvědčivost průzkumu snižuje i žalobou poukazovaná skutečnost, že ačkoli tento průzkum konstatuje přítomnost rysa ostrovida v širším okolí záměru, jeho vliv na tento druh nijak metodicky nehodnotí. Jeho závěr o tom, že lze očekávat, že rys nebude záměrem nijak ovlivněn, je v dokumentu založen pouze na obecném tvrzení o velikosti

areálu výskytu rysa, nikoli na cíleném posouzení či monitoringu odpovídajícím ekologii druhu a povaze vlivů záměru. Takový závěr lze v zásadě užít na jakýkoli chráněný živočišný druh, aniž by měl ve vztahu k hodnocení závažnosti zásahu vůči tomuto druhu jakoukoli vypovídací hodnotu. Jestliže tedy průzkum sám existenci tohoto ZCHD v dotčeném prostoru zmiňuje, avšak neprovádí žádné ověřitelné vyhodnocení jeho využívání území a citlivosti na rušení, fragmentaci či zvýšenou dopravu, nemůže současně sloužit jako spolehlivý podklad pro závěr, že záměr jako celek nepředstavuje závažný zásah do zájmů chráněných ZOPK. Tím spíše, pokud je takový průzkum fakticky jediným odborným dokumentem, z něž má závěr o nezávažnosti vycházet.

79. V souvislosti s přítomností rysa ostrovida v dané oblasti soud nepřehlédl zmínku žalobce týkající se absence stanoviska dle § 45i ZOPK. Tato námitka však již byla vypořádána krajským soudem v předchozím zrušujícím rozsudku, v němž soud dospěl k závěru, že stanovisko dle § 45i ZOPK není podmínkou pro povolení výjimky dle § 56 ZOPK. Nadto krajský soud poznamenal, že samotný dobývací prostor byl z území EVL Šumava vyčleněn. Krajský soud je v nynější věci svým právním názorem vysloveným v předchozím řízení vázán (srov. bod 43 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50, č. 4321/2022 Sb. NSS).
80. V této souvislosti nelze opomenout ani to, že se průzkum nijak nevypořádává se záznamy v NDOP. Z těch se podává např. to, že v dotčené oblasti se nachází kriticky ohrožený druh hruštičky prostřední, průzkum se však o tomto druhu nijak nezmiňuje. Činí tak až žalovaný v napadeném rozhodnutí, v němž konstatuje, že tento druh se v lomu vyskytuje a již je zajištěn pravomocnou druhovou výjimkou. Tato skutečnost však nic nemění na tom, že ačkoli je přítomnost tohoto kriticky ohroženého druhu z databáze NDOP zřejmá, průzkum jej nijak nereflktuje. To sice z hlediska předmětu řízení nemá na správnost výstupu dopad, ale opět podstatným způsobem snižuje průkaznost tohoto dokumentu.
81. Na posouzení věci má významný vliv i to, že správní orgány samy u dvou dotčených druhů aplikovaly zpřísněný režim pro druhy chráněné právem EU [výjimka byla povolena i podle § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK]. U těchto druhů lze výjimku povolit jen při současném splnění důvodu podle § 56 odst. 2 ZOPK, neexistence jiného uspokojivého řešení a zachování příznivého stavu druhu (§ 56 odst. 1 ZOPK). Kasační soud přitom zdůraznil, že splnění podmínky příznivého stavu nelze věrohodně ověřit bez konkrétních podkladů a konkrétních zmírňujících a kompenzačních opatření. Bez nich je posouzení jen iluzorní a hypotetické (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 73/2015-40, č. 3343/2016 Sb. NSS, zejm. bod 44). Tím spíše tedy nelze závěr o nezávažnosti zásahu (a nepoužitelnosti § 67 ZOPK) opřít o biologický průzkum, jehož metodická průkaznost a ověřitelnost výstupů není dostatečně doložena.
82. Soud proto přisvědčil žalobci, že za daného stavu věci nebylo možné učinit závěr o nezávažnosti zásahu na základě biologického průzkumu předloženého žadatelem, neboť tento průzkum nebyl průkazným podkladem pro takový závěr. V důsledku toho byl porušen požadavek § 3 správního řádu, neboť skutkový stav nebyl zjištěn v rozsahu, o němž by nebyly důvodné pochybnosti. Jestliže správní orgány současně uzavřely, že se nejedná o závažný zásah, a na tomto základě nevyžadovaly hodnocení podle § 67

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

ZOPK, musely disponovat podklady umožňujícími takové vyloučení s jistotou, tedy v souladu s principem předběžné opatrnosti, to se však nestalo. Žalobci se tak podařilo relevantně zpochybnit samotný postup, který k závěru o nezávažnosti zásahu vedl, a proto je bez významu, že sám nepředložil konkurenční odborné stanovisko dokládající závažnost zásahu, jak namítá osoba zúčastněná na řízení.

83. Soud současně podotýká, že judikatura NSS zdůrazňuje stěžejní význam biologického hodnocení podle § 67 ZOPK pro rozhodování ve věcech výjimek podle § 56 ZOPK. V rozsudku ze dne 4. 4. 2025, č. j. 10 As 3/2025-143, č. 4686/2025 Sb. NSS, kasační soud výslovně uvedl, že biologické hodnocení podle § 67 ZOPK je pro posouzení převahy jiného veřejného zájmu v řízení podle § 56 ZOPK nejen povinným, ale i klíčovým podkladem, přičemž závěry na něm založené obstojí jen tehdy, je-li toto hodnocení podrobné a věrohodné. NSS obdobně zdůrazňuje stěžejní roli hodnocení podle § 67 ZOPK a jeho zpracování odborně kvalifikovanými osobami též v rozsudku ze dne 27. 11. 2025, č. j. 10 As 137/2025-125. Z uvedeného plyne, že pokud správní orgán hodnocení podle § 67 ZOPK nevyžaduje, musí být schopen přesvědčivě a bez důvodných pochybností vysvětlit, proč se v daném případě o závažný zásah nejedná. Nelze přitom vystačit s obecným odkazem na dočasnost a s podkladem, jehož výpovědní schopnost vyloučit závažnější dotčení je zjevně nedostačující.
84. Krajský soud uzavírá, že za této situace napadené rozhodnutí v části týkající se závěru o absenci závažného zásahu podle § 67 ZOPK neobstojí. Skutkový stav vedoucí k úsudku o absenci závažného zásahu do ZOPK nemá oporu v žadatelem předloženém biologickém průzkumu.
85. Soud v této souvislosti neopomněl návrh osoby zúčastněné na řízení na odmítnutí žaloby z důvodů podle § 68 písm. f) s. ř. s., tomu nebylo možné vyhovět s ohledem na skutečnost, že tento zákonný důvod pro odmítnutí žaloby s účinností novely s. ř. s. provedené zákonem č. 314/2025 Sb. odpadl a toto zákonné ustanovení není na nyní projednávanou věc, byť bylo řízení o ní zahájeno před účinností novely, aplikovatelné (čl. XI bod 1 zákona č. 314/2025 Sb.).
86. K tomu je třeba doplnit, že návrh lze pro zneužití práva nově odmítnout na základě § 46 odst. 1 písm. e) s. ř. s., soud však dospěl k tomu, že o zneužití práva či o nepřípustné žalobní námítky v nynějším případě nejde. Osoba zúčastněná na řízení tento závěr dovozuje ze skutečnosti, že žalobce námítky nedostatečnosti výjimky neuplatnil v průběhu správního řízení. Soudní řád správní obecnou koncentraci žalobních námitek na argumenty vznesené před správním orgánem nestanoví. Podle § 68 s. ř. s. je žaloba nepřípustná zejména tehdy, nebyly-li vyčerpány řádné opravné prostředky, nikoli však proto, že žalobce v odvolání neuplatnil všechny pozdější žalobní argumenty. Naopak z § 71 odst. 1 písm. d) a odst. 2 s. ř. s. plyne, že žalobce v žalobě vymezuje žalobní body, v jejichž mezích soud rozhodnutí přezkoumává (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Judikatura přitom výslovně dovodila, že mezi podmínky soudního přezkumu nepatří, aby žalobce nejprve uplatnil své námítky ve správním řízení, žalobce je oprávněn v žalobě uplatnit všechny důvody, pro které považuje napadené rozhodnutí za nezákonné (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2024, č. j. 9 As 184/2024-163, č. 4660/2025 Sb. NSS, bod 79). Závěr o nepřípustnosti by proto přicházel v úvahu jen tam, kde by takovou koncentrací výslovně stanovil zvláštní zákon. O takový případ se zde nejedná. Nadto z obsahu

spisové dokumentace správního řízení vyplývá, že žalobce nedostatečnost skutkových zjištění ohledně ZCHD namítal již v jeho průběhu – viz např. vyjádření žalobce ze dne 28. 4. 2025.

Nesplnění podmínek pro povolení výjimky – neprokázání veřejného zájmu

87. Krajský soud k této námitce úvodem předesílá rozhodnou právní úpravu včetně relevantní judikatury.
88. Dle § 56 odst. 1 ZOPK platí, že *výjimky ze zákazů u památných stromů, a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. V pochybnostech o škodlivosti zamýšleného zásahu lze požádat o poskytnutí předběžné informace podle správního řádu.*
89. Dle § 56 odst. 2 ZOPK pak *výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit*
- a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť,*
 - b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku,*
 - c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí,*
 - d) pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin,*
 - e) v případě zvláště chráněných druhů ptáků pro odchyt, držení nebo jiné využívání ptáků v malém množství.*
90. NSS v rozsudku ze dne 12. 10. 2023, č. j. 3 As 388/2021-79, předestřel algoritmus pro posouzení udělení výjimky dle § 56 ZOPK. V prvním kroku je nutné nejdříve zkoumat, zda se v lokalitě, kde je plánovaná realizace záměru, nachází památný strom, zvláště chráněné rostliny či zvláště chránění živočichové [§ 46, § 49 a § 50 ZOPK]. V případě kladné odpovědi je v druhém kroku třeba dále zkoumat, zda plánovaným záměrem dojde k zásahu do jejich biotopu, či k jejich ohrožení. Při splnění i této podmínky je nutné v třetím kroku posoudit, zda je možné výjimku udělit z některého z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 ZOPK, přičemž příslušné podmínky NSS vymezil v rozsudku ze dne 12. 11. 2015, č. j. 10 As 2/2015-251.
91. V něm NSS uvedl, že § 56 ZOPK „[s]tanovuje celkem čtyři podmínky, na jejichž základě lze výjimku z ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů udělit. V posuzované

věci tedy je třeba posoudit 1) existenci jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, [...] 2) převahu takto určeného jiného veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody, 3) neexistenci jiného uspokojivého řešení, a konečně, že 4) provozované činnosti neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu obroženého druhu z hlediska jeho ochrany.“

92. NSS k tomu dále doplnil, že „[s]myslem § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, který je transpozicí čl. 16 směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, je dosažení vyšší úrovně ochrany a přísnějších kritérií pro budoucí zásahy do biotopů zvláště chráněných rostlin a živočichů (§ 48 až § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny), než je tomu u obecné druhové ochrany (§ 5 téhož zákona). Žadatel o výjimku podle § 56 bude úspěšný, jen pokud splní každou z tam uvedených podmínek. Pokud je již při zkoumání prvního či druhého kroku zřejmé, že žadatel nemůže uspět, protože na jeho straně není relevantní jiný veřejný zájem, respektive ten nepřevažuje nad zájmem na ochranu přírody, je nadbytečné, aby správní orgán hodnotil splnění dalších předpokladů pro udělení výjimky.“
93. V intencích vymezeného právního rámce se krajský soud zabýval námitkou žalobce, podle které nebyly splněny podmínky pro povolení výjimky podle § 56 ZOPK, neboť správní orgány neprokázaly existenci (a u druhů chráněných právem EU ani **naléhavost**) převažujícího veřejného zájmu na těžbě abrazivního granátu (abraziva) a neprovedly přesvědčivé poměření tohoto zájmu se zájmem na ochraně přírody. I tuto námitku shledal krajský soud důvodnou.
94. Soud předesílá, že podmínkou pro povolení výjimky podle § 56 odst. 1 ZOPK je existence jiného veřejného zájmu převažujícího nad zájmem ochrany přírody (případně vydání výjimky v zájmu ochrany přírody). U druhů chráněných právem EU se navíc uplatní zpřísněný režim, kdy výjimku lze povolit jen při splnění důvodu podle § 56 odst. 2 ZOPK, při neexistenci jiného uspokojivého řešení a při zachování příznivého stavu druhu z hlediska ochrany (§ 56 odst. 1 ZOPK).
95. V projednávané věci žalovaný výslovně vycházel z důvodu podle § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK a jako jiný veřejný zájem označil zejména existenci chráněného ložiskového území a dobývacího prostoru. Žalovaný následně veřejný zájem dovozoval též z regionální surovinové politiky a z ročenky České geologické služby o dovozu přírodních brusiv, přičemž veřejný zájem kvalifikoval jako ekonomický důvod související se surovinovou bezpečností (srov. zejména úvahy žalovaného na str. 14 a násl. napadeného rozhodnutí).
96. Krajský soud současně nepřehlédl, že jak žalovaný v napadeném rozhodnutí, tak osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření k žalobě staví argumentaci na tom, že veřejný zájem na vyhledávání, průzkumu a dobývání výhradních ložisek je stanoven přímo zákonem, konkrétně § 3 odst. 5 horního zákona, a jde proto o veřejný zájem *ex lege*, který podle osoby zúčastněné není třeba v řízení dále prokazovat.
97. K tomu soud uvádí, že § 3 odst. 5 horního zákona byl do právního řádu doplněn novelou účinnou od 1. 1. 2024. Přechodné ustanovení této novely přitom stanoví: „Řízení a jiné postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posoudí podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“ (čl. XVI zákona č. 465/2023 Sb.). Řízení o povolení výjimky podle § 56

ZOPK bylo zahájeno doručením žádosti v roce 2023 (žádost byla osobou zúčastněnou na řízení podána dne 16. 8. 2023). Jde tedy o řízení zahájené přede dnem 1. 1. 2024.

98. Za této situace není v projednávané věci možné při posuzování podmínek výjimky podle § 56 ZOPK (zejména při úvaze, zda je dán jiný veřejný zájem a zda převažuje) vycházet z § 3 odst. 5 horního zákona jako z normy, která by měla na tento případ bez dalšího dopadat a která by měla nahrazovat dokazování veřejného zájmu. Přejícné ustanovení výslovně míří na zachování použitelnosti „*právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti*“ pro řízení zahájená před tímto datem, a tím vylučuje, aby se nově vložené pravidlo o veřejném zájmu uplatnilo zpětně v již probíhajících řízeních (nikoli pouze v řízeních probíhajících podle horního zákona) jako rozhodné pravidlo pro posouzení práv a povinností účastníků.
99. I pokud by však soud přisvědčil argumentaci žalovaného a osoby zúčastněné na řízení, že řízení o výjimce podle § 56 ZOPK není řízením *podle horního zákona* a přejícné ustanovení se tak na něj nevztahuje, soud zdůrazňuje, že ani v takovém případě by nebylo možné pojmout § 3 odst. 5 horního zákona jako automatické vyřešení otázky veřejného zájmu pro účely § 56 ZOPK. Řízení podle § 56 ZOPK je totiž řízením kolizním, v němž musí být veřejný zájem na realizaci záměru nejen identifikován, ale také konkrétně individualizován a poměřen se zájmem na ochraně přírody. U druhů chráněných právem EU musí navíc jít o **naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu** ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK a současně musí být splněny i další kumulativní podmínky § 56 odst. 1 ZOPK. Samotné konstatování veřejného zájmu v jiné právní normě proto nemůže nahradit vlastní úvahu orgánu ochrany přírody o **intenzitě a převaze** veřejného zájmu v konkrétním případě.
100. V návaznosti na shora uvedené soud zdůrazňuje, že judikatura NSS nevyklučuje, že využívání nerostného bohatství může být veřejným zájmem (správní orgány i osoba zúčastněná odkazují na starší judikaturu k této otázce), současně však tato judikatura požaduje, aby se v konkrétních řízeních nepodléhalo paušalizaci. NSS v rozsudku ze dne 25. 1. 2018, č. j. 2 As 196/2016-133, č. 3738/2018 Sb. NSS, výslovně uvedl, že „*těžba nerostů dle současné právní úpravy [je] především podnikatelskou činností soukromých osob*“ a že z čl. 7 Ústavy nelze dovodit „*paušální závěr o ústavně chráněném veřejném zájmu na těžbě vybrázených nerostů*“, přičemž přínos těžby z hlediska veřejného zájmu může být v konkrétních případech předmětem polemiky a „*záleží bude například na významu nerostu coby strategické suroviny, aktuální surovinové politice státu či jejích společenských přínosech*“. Z toho plyne, že pokud správní orgány dovozují existenci a převahu veřejného zájmu na těžbě abrazivního granátu, musí ji individualizovat a přesvědčivě odůvodnit ve vztahu ke konkrétním okolnostem věci.
101. Žalovaný ve svém rozhodnutí opřel veřejný zájem v zásadě o ekonomické důvody a o žádoucí stav, kdy abrazivní granát nebude dovážen, nýbrž těžen přímo na území České republiky (srov. str. 16 a 17 napadeného rozhodnutí). V napadeném rozhodnutí pak sice veřejný zájem dále rozvedl a doplnil o odkazy na regionální surovinovou politiku, státní surovinovou politiku a údaje o dovozu přírodních brusiv, nicméně soud shledal, že **výsledné poměření veřejných zájmů** je i nadále nedostatečně podloženo ve dvou zásadních ohledech.

102. *Zaprvé*, pro úvahu o převaze veřejného zájmu na těžbě nad zájmem ochrany přírody je nezbytné, aby správní orgány měly spolehlivě postavenou druhou stranu vážení, tedy míru dotčení chráněných zájmů – zde zájmu na ochraně přírody a krajiny. V napadeném rozhodnutí žalovaný opírá závěr o převaze veřejného zájmu na těžbě mimo jiné o tvrzení, že zásah do zájmu na ochraně přírody je málo závažný a dopady na dotčené druhy jsou omezené a zvládnutelné podmínkami (str. 16 a násl. napadeného rozhodnutí). Jak však soud již uvedl při posouzení žalobní námitky směřující proti nedostatečnosti biologického průzkumu, správní orgány neměly k dispozici takový průkazný a ověřitelný biologický podklad, aby mohly s jistotou a bez důvodných pochybností uzavřít rozsah a intenzitu dotčení chráněných zájmů. Za této situace nemůže obstát ani navazující tvrzení o nízké intenzitě zájmu na ochraně přírody v konkrétní věci, a tedy ani výsledné poměření veřejných zájmů. NSS v již zmiňovaném rozsudku č. j. 10 As 3/2025-143 přitom zdůraznil, že biologické hodnocení podle § 67 ZOPK je pro řízení podle § 56 ZOPK *povinným i klíčovým podkladem* a že zjednodušený závěr o převaze jiného veřejného zájmu lze činit jen za předpokladu, že biologické hodnocení je podrobné a věrohodné. Ačkoli v projednávané věci správní orgány formálně § 67 ZOPK hodnocení nevyžadovaly, logika tohoto judikaturního závěru dopadá i na nynější situaci – je-li biologický podklad slabý a neumožňuje spolehlivě uzavřít rozsah dopadů, nelze na něm stavět ani poměrování veřejných zájmů.
103. *Zadruhé*, u druhů chráněných právem EU je nutné, aby veřejný zájem měl nejen převážný, ale i **naléhavý** charakter ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK, a aby současně byly splněny i další kumulativní podmínky § 56 odst. 1 ZOPK. NSS přitom opakovaně zdůrazňuje, že veřejný zájem v řízení podle § 56 ZOPK musí být výslovně formulován ve vztahu ke konkrétní posuzované záležitosti a přesvědčivě odlišen od zájmu soukromého či jen kolektivního (rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 As 65/2012-161, č. 2879/2013 Sb. NSS, zejm. bod 37), a že u evropsky chráněných druhů musí být kumulativně splněny podmínky včetně existence naléhavého převažujícího veřejného zájmu (rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2025, č. j. 10 As 137/2025-125 či rozsudek MS v Praze ze dne 15. 9. 2016, č. j. 7 A 141/2011-55).
104. V nyní posuzované věci žalovaný dovedl naléhavý veřejný zájem ekonomického charakteru zejména z toho, že abraziva jsou využívána v průmyslové výrobě (strojírenství, automobilový průmysl), že se přírodní brusiva ve významném množství dovážejí a že dovoz ze vzdálených zemí je environmentálně zatěžující, přičemž domácí ložisko má dovoz nahradit, připojil též odkazy na surovinové politiky a ročenku České geologické služby. Tyto úvahy jsou dle krajského soudu relevantní z hlediska individualizace veřejného zájmu i jeho důležitosti, samy o sobě však nepostačují k naplnění **požadavku naléhavosti** ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK, neboť z nich není zřejmé, v čem konkrétně spočívá časová či věcná neodkladnost realizace záměru právě nyní, a proč nelze potřeby, na něž žalovaný odkazuje, uspokojit v relevantním horizontu jinak, aniž by bylo třeba výjimky do ZCHD v dotčené lokalitě.
105. Samotná skutečnost, že se určitá surovina dováží, totiž dokládá především to, že není těžena v tuzemsku a že poptávka po této surovině je v současnosti saturována dovozem (z geopoliticky stabilních oblastí). Bez dalšího z toho neplyne nedostatek či hrozba výpadku, která by činila těžbu v konkrétním dobývacím prostoru v ČR naléhavou.

Stejně tak obecný odkaz na snahu o surovinovou nezávislost, byť může představovat legitimní veřejné politické východisko, musí být v řízení podle § 56 ZOPK přeložen do konkrétních, ověřitelných závěrů vztažených ke konkrétní surovině a k reálným rizikům její dostupnosti (např. doložením skutečné hrozby nedostatku, smluvních a logistických omezení, nenahraditelnosti konkrétního materiálu pro určité kritické výrobní procesy apod.). V opačném případě jde o argumentaci příliš obecnou, která neprokazuje naléhavost ve vztahu ke konkrétní posuzované záležitosti.

106. Tento deficit se v projednávané věci projevuje i tím, že žalovaný na jedné straně tvrdí, že dovoz ze vzdálených zemí není uspokojivým řešením, neboť představuje významnou zátěž pro životní prostředí, na druhé straně však nepracuje s konkrétním srovnáním dopadů a nepředkládá podklady, z nichž by bylo ověřitelně patrné, že realizace těžby v daném místě (včetně navazující dopravy, energetických nároků těžby a úprav suroviny a dalších doprovodných vlivů) představuje z hlediska životního prostředí a veřejného zájmu takový přínos, který je nejen převažující, **ale i naléhavý** ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK. Za situace, kdy je veřejný zájem na ochraně zvláště chráněných druhů právem EU postaven do kolize s jiným veřejným zájmem, nelze naléhavost dovozovat pouze z obecného tvrzení o žádoucím nahrazení dovozu domácí produkcí. Naléhavost musí být z odůvodnění a podkladů patrná jako kvalifikovaná potřeba, která v konkrétních poměrech věci odůvodňuje výjimku ze zvýšené ochrany.
107. S ohledem na uvedené soud k této námitce uzavírá, že správní orgány neunesly požadavek na přezkoumatelné a skutkově podložené odůvodnění naplnění a převahy veřejného zájmu na těžbě abraziva nad zájmem ochrany přírody. Za tohoto stavu se krajský soud již nezabýval podmínkou neexistence jiného uspokojivého řešení ani tím, zda provozované činnosti neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu ohroženého druhu z hlediska jeho ochrany.

Neurčitost a nedostatečnost podmínek povolené výjimky

108. Závěrečnou námitkou žalobce sporuje podmínky povolené výjimky. Ty jsou dle jeho názoru formulovány vágně a jsou fakticky nevymahatelné. Kritizuje zejména (i) opakované spoléhání na ekologický dozor, aniž by byly stanoveny minimální požadavky na jeho odbornost, přestože má navrhopvat a vyhodnocovat konkrétní opatření k ochraně dotčených živočichů. Takto neurčitě nastavený dozor podle něj nemůže účinně fungovat a obdobnou neurčitost podmínek odmítají i správní soudy (rozsudek krajského soudu ze dne 26. 1. 2024, č. j. 61 A 30/2022-151). Dále uvádí, že (ii) některé podmínky (např. k omezení prašnosti, hluku a světelného znečištění) jsou tak obecné, že reálně nezajišťují ochranu a ponechávají volbu opatření na budoucí úvaze žadatele s nejasným kritériem ekonomické dostupnosti, takže podle žalobce nemohlo dojít k řádnému posouzení předpokladů pro udělení výjimky ani k nalezení varianty s menším dopadem na přírodu. Z toho dovozuje, že odvolací orgán neměl rozhodnutí krajského úřadu potvrdit. Nakonec namítá, že (iii) podmínky nijak negarantují provedení následné rekultivace a tvorby nových biotopů, přičemž poukazuje na negativní zkušenost z minulosti, kdy po ukončení těžby v roce 1994 k rekultivaci nedošlo.
109. Jde-li o (i) požadavky na odbornost ekodozoru, který dle podmínky č. 3 povolené výjimky má provádět podrobný monitoring a záchranný odlov maximálního možného
- Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

počtu ZCHD, ty byly v rozhodnutí o výjimce specifikovány na str. 5 s tím, že jde osobu „se znalostmi biologie dotčených zvláště chráněných druhů a s praktickou zkušeností s prováděním prací v lokalitách s výskytem druhů, se znalostí navrhování záchranných opatření a vytváření náhradních biotopů“. Napadené rozhodnutí požadavky na osobu provádějící ekodozor nijak neupřesňuje, žalovaný jím pouze doplnil četnost kontrol ze strany orgánu ochrany přírody.

110. Podle § 56 odst. 6 ZOPK platí pro obsah rozhodnutí o výjimce obdobně § 5b odst. 3 ZOPK, podle něhož musí rozhodnutí obsahovat mj. *prostředky, způsob nebo metody povolené pro odchyt nebo zabíjení*“ a *„způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody, které bude orgán ochrany přírody stanovující odchýlný postup provádět*. Současně platí obecný požadavek, že uložené podmínky musí být formulovány určité a vymahatelně. NSS zdůraznil, že ačkoli stanovení podmínek spadá do správního uvážení, správní uvážení neznamená absolutní volnost a pokud orgán shledá potřebu podmínku stanovit, musí ji stanovit určité, jinak nemůže plnit svůj účel (bod 74 rozsudku NSS ze dne 10. 10. 2025, č. j. 6 As 26/2024-132).
111. V nynější věci je klíčová podmínka č. 3 prvostupňového rozhodnutí, která ekodozor vymezuje jako osobu zajišťující před zahájením jednotlivých prací monitoring a záchranný odlov a dále v průběhu prací navrhuující opatření, které má žadatel dbát a přijímat. Prvostupňový orgán ochrany přírody se sice v odůvodnění rozhodnutí pokusil tento pojem blíže konkretizovat (viz bod 109 tohoto rozsudku), ani takové upřesnění v odůvodnění však podle krajského soudu neodstraňuje vadu neurčitosti.
112. Především je třeba zdůraznit, že vymahatelné povinnosti musejí být obsaženy ve výroku rozhodnutí. Odůvodnění může výrok vysvětlovat, nikoli jej nahrazovat či do něj dodatečně vnášet rozhodující, kontrolovatelné parametry povinnosti. Nadto i obsah tohoto upřesnění zůstává dle soudu obecný. Pojmy jako *„znalosti biologie“*, *„praktická zkušenost“* či *„znalost navrhování“* samy o sobě nestanoví minimální, objektivně ověřitelný kvalifikační standard, podle něhož by bylo možné posoudit, zda osoba určená žadatelem podmínku skutečně splňuje, a tudíž zda je podmínka kontrolovatelná a vymahatelná.
113. Krajský soud s ohledem na to, že žalobce v souvislosti s touto námitkou cituje z rozsudku zdejšího soudu č. j. 61 A 30/2022-151 (ten byl přezkoumán již zmíněným rozsudkem NSS č. j. 6 As 26/2024-132), považuje za podstatné uvést, že v projednávané věci nejde o případ odborné činnosti, u níž ZOPK stanoví zákonný režim zvláštní autorizace, který by kvalifikaci osoby automaticky předurčoval, a tedy tato kvalifikace by byla založena *ex lege*. ZOPK výslovně stanoví, že *posouzení podle § 45i odst. 2 nebo hodnocení podle § 67 mohou provádět pouze fyzické osoby, které jsou držiteli zvláštní autorizace* (§ 45j odst. 1 ZOPK) - typicky tedy hodnocení podle § 67 ZOPK je vázáno na autorizovanou osobu. Naproti tomu ekodozor v nyní přezkoumávané věci není autorizovaným hodnocením ve smyslu § 67 ZOPK, nýbrž průběžným dozorem při realizaci záměru, jehož požadavky zákon takto přímo nevymezuje.
114. Právě tento rozdíl je NSS v uvedeném rozhodnutí akcentován – k obdobně pojaté podmínce uvedl, že jde o průběžný dozor, nikoliv zpracování jednoho hodnocení, a nelze přisvědčit argumentaci, že kvalifikační požadavky plynou přímo z právní úpravy (bod 79 rozsudku NSS č. j. 6 As 26/2024-132). NSS současně potvrdil závěr o neurčitosti

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

podmínky, neboť není zřejmé, jak konkrétně lze dostatečnou odbornou úroveň osoby vykonávající ekologický dozor hodnotit. Tyto závěry dopadají i na nyní posuzovanou věc. Jestliže správní orgán činí z ekodozoru klíčový nástroj kontroly a současně od něj odvozuje i plnění dalších podmínek, musí být jeho odborná způsobilost vymezena ve výroku tak, aby byla objektivně posouditelná a vynutitelná.

115. Obdobně krajský soud přisvědčil žalobci také ve vztahu k (ii) podmínce č. 5 (prašnost/hluk/světlo), která stanoví toliko povinnost přijmout vhodná, technicky a ekonomicky dostupná opatření k zamezení nadměrné prašnosti, hluku a světelnému znečištění, aniž by vymezovala alespoň základní měřítko nadměrnosti či minimální standardy opatření. Takto obecné vymezení neposkytuje dostatečně určitý obsah povinnosti, a tím oslabuje kontrolovatelnost a vymahatelnost podmínky ve smyslu požadavku vyjádřeného ve shora zmiňovaném rozsudku NSS (bod 74).
116. Naopak soud neshledal důvodnou posledně uvedenou část námítky, podle níž (iii) podmínky výjimky nijak nezaručují, že následná rekultivace a vytváření nových biotopů budou skutečně provedeny, a to s odkazem na historickou zkušenost z roku 1994. V prvostupňovém rozhodnutí je rekultivace výslovně uložena (podmínka č. 6) a je doplněna mechanismem, podle něhož má být návrh konkrétní podoby cílového stavu v jednotlivých etapách předjednan a předán k odsouhlasení orgánu ochrany přírody. Jde tedy o povinnost vyjádřenou ve výroku a současně o režim, který umožňuje veřejnoprávní kontrolu. Samotná spekulativní obava žalobce z budoucího neplnění, opřená o předchozí vývoj v lokalitě, bez dalšího nezakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Nevyplývá z ní, že by podmínka rekultivace byla neurčitá, vnitřně rozporná či z povahy věci nevynutitelná. Z tohoto důvodu soud tuto část námítky hodnotí jako nedůvodnou.

VIII. Závěr a náklady řízení

117. S ohledem na shora uvedené krajský soud uzavírá, že napadené rozhodnutí žalovaného neobstojí, neboť správní orgány nevycházely ze skutkového stavu zjištěného v rozsahu potřebném pro posouzení splnění zákonných podmínek pro povolení výjimky podle § 56 ZOPK. Závěr o tom, že zamýšlený zásah nepředstavuje závažný zásah do zájmů chráněných ZOPK, a že proto není třeba hodnocení podle § 67 ZOPK, byl opřen o biologický průzkum, který však postrádal přezkoumatelnou a ověřitelnou oporu pro takto významné závěry (zejména nebylo zřejmé, v jakém konkrétním rozsahu, kdy a jakou metodikou bylo území zkoumáno, a zda tomu odpovídá vypovídací hodnota výsledků).
118. Za této situace nebylo možné řádně, konkrétně a přesvědčivě provést ani kolizní úvahu o existenci a převaze jiného veřejného zájmu ve smyslu § 56 ZOPK, resp. (u druhů podléhajících přísnějšímu režimu – ochraně právem EU) o naplnění požadavku naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, neboť intenzitu zásahu do přírody nebylo možné na podkladě neúplně zjištěných skutečností řádně poměřit.

119. Krajský soud současně zdůrazňuje, že u druhů chráněných právem EU musel být veřejný zájem vymezen jako naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu. Žalovaný však tento aspekt v napadeném rozhodnutí nedostatečně konkretizoval a v potřebné míře neodůvodnil jak naléhavost, tak intenzitu a převahu veřejného zájmu v konkrétních skutkových souvislostech případu.

120. Soud dále shledal, že některé podmínky výjimky byly formulovány neurčitě, a tím oslabovaly kontrolovatelnost a vymahatelnost uložených povinností. Týká se to podmínek založených na institutu ekodozoru, jehož odborná způsobilost nebyla ve výroku rozhodnutí vymezena objektivně ověřitelnými kritérii, a dále obecně formulovaných požadavků na omezení prašnosti, hluku a světelného znečištění bez vymezení alespoň základních měřítek a minimálních standardů.

121. Pro shora uvedené vady krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. Žalovaný je v dalším řízení právním názorem krajského soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a napříště bude povinen zejména:

- doplnit skutková zjištění a odborné podklady tak, aby byly přezkoumatelné a ověřitelné (zejména v tom, co, kdy, kde a jak bylo zjišťováno, a s jakými metodickými limity)
- na tomto podkladu znovu posoudit (a přezkoumatelně odůvodnit) otázku, zda záměr představuje závažný zásah do zájmů chráněných ZOPK, a zda je tedy hodnocení podle § 67 ZOPK vyžadováno
- znovu provést a odůvodnit kolizní úvahu podle § 56 ZOPK, tj. identifikovat a konkrétně vymezit naléhavý veřejný zájem na záměru a přesvědčivě jej poměřit se zájmem na ochraně přírody
- přeformulovat podmínky pro povolení výjimky – požadavky na ekodozor a obecná provozní omezení týkající se prašnosti, hluku a osvětlení – aby byly určité, kontrolovatelné a vymahatelné.

122. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalobce náklady řízení jsou představovány zaplaceným soudním poplatkem, a odměnou advokáta [§ 7, § 9, § 11 a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] takto:

- soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu: 3 000 Kč
- úkon právní služby – převzetí a příprava zastoupení: 4 620 Kč + 450 Kč
- úkon právní služby – žaloba: 4 620 Kč + 450 Kč
- úkon právní služby – 2 × replika (k vyjádření žalovaného a k vyjádření OZNR): 9 240 Kč + 900 Kč
- úkon právní služby – účast u soudního jednání: 4 620 Kč + 450 Kč

123. Za úkony právní služby včetně soudního poplatku 28 350 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

124. Dále žalobci náleží náklady v podobě cestovních výdajů vynaložených v souvislosti s účastní právního zástupce u ústního jednání – celkem 358 Kč (2 × 179 Kč za jízdu vlakem Praha – České Budějovice a zpět) a s tím spojené náklady související s promeškaným časem – 1 200 Kč (8 započatých půlhodin za cestu vlakem a pěší cestu z nádraží v ČB k budově soudu a zpět).
125. Celková výše nákladů představuje částku **29 908 Kč**. Tuto částku je žalovaný povinen uhradit žalobci ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.
126. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení.
127. V případě osoby zúčastněné na řízení zdejší soud odkazuje na § 60 odst. 5 s. ř. s. ve znění účinném do 31. 12. 2025 (čl. XI bod 2 zákona č. 314/2025 Sb.), podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Vzhledem k tomu, že osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti soudem uloženy nebyly, rozhodl soud v jejím případě tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice dne 11. března 2026

JUDr. Tereza Kučerová v. r.
předsedkyně senátu